

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Grootestraat 9 te Batenburg

September 2021
Rapportnummer 21-0283

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Grootestraat 9 te Batenburg

September 2021

Rapportnummer: P21-0283
Opdrachtgever: Pouderoyen Tonnaer
Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl
Veldonderzoek: S. van Lierop
Auteur: S. van Lierop
Kwaliteitscontrole: E. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Geldigheid onderzoek.....	4
1.4	Zorgplicht	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora.....	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Kevers en weekdieren	14
4.2.4	Vissen	15
4.2.5	Amfibieën en reptielen	15
4.2.6	Vogels.....	16
4.2.7	Zoogdieren.....	17
5	Conclusies	20
5.1	Beschermde gebieden.....	20
5.2	Beschermde soorten	20
5.3	Advies en aanbevelingen	23
5.4	Gevolgen voor (het tijdpad van) de voorgenomen plannen	23
	Geraadpleegde bronnen	25
	Bijlagen.....	26
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving.....	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen om het achterste deel van een voormalig buurthuis aan de Grootestraat 9 te Batenburg te slopen, en het te behouden deel te verbouwen tot twee woningen. Ten behoeve van de ruimtelijke procedures is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten en de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen hierop. Door middel van de quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de werkzaamheden binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed kunnen hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen werkzaamheden effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: "Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.". Dit rapport gaat in op de effecten van de werkzaamheden zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de werkzaamheden kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook de niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande werkzaamheden op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

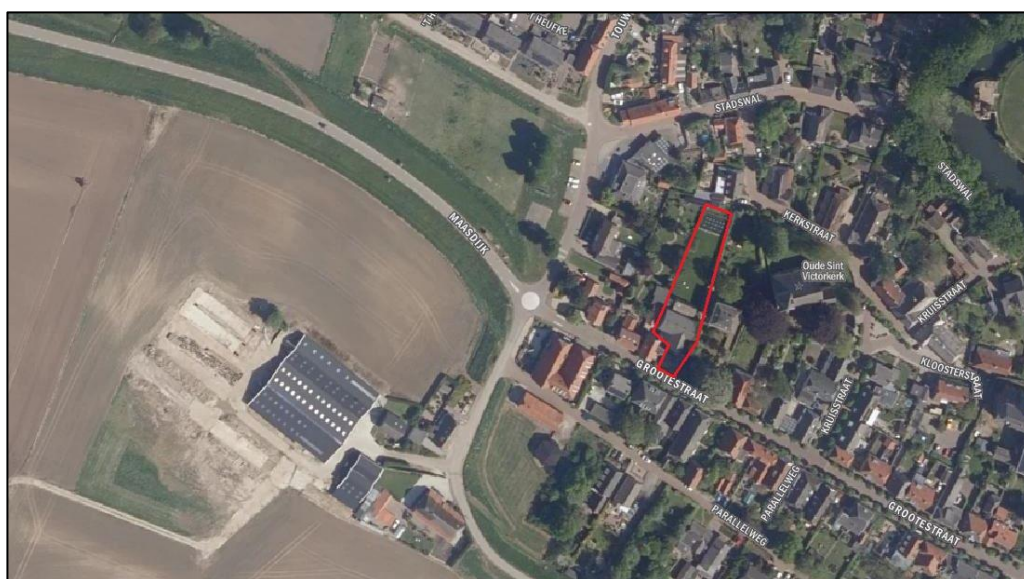
Het plangebied is gelegen in het dorp Batenburg op de Grootestraat 9. Het plangebied betreft een buurthuis waarin ook een sporthal aanwezig is. Het buurthuis grenst aan de straat en heeft daardoor geen tuin of vegetatie aan de straatzijde, noch aan het aan de westkant van het gebouw gelegen paadje. Aan de oostzijde grenst het gebouw aan een grote, weelderig begroeide tuin met kiezeloprit, grote kastanjeboom en plantsoen die om de aanwezige kerk en Grootestraat 11 heen ligt.

Grootestraat 9 is een relatief oud, matig onderhouden gebouw. Het dak is bedekt met recent vervangen dakpannen die over het algemeen goed aan elkaar aansluiten. Wel is er op verschillende plekken ruimte tussen de dakpannen die door verschillende soorten gebruikt kan worden als schuilplaats en mogelijke nestlocatie. Ook de aanwezige boeiboorden aan de achterzijde van het gebouw bieden verblijfsruimte voor verschillende diersoorten. De achterzijde van het plangebied bestaat uit een tuin met een strak gemaaid gazon. Verschillende haagvormige struiken vormen de oost- en westgrens van het gazon. In de tuin is een laag gebouwtje, gebruikt als opslaglocatie, met mogelijk asbesthoudende dakpannen aanwezig. Ook staat er een kleine berkenboom in de tuin. Het noordelijke deel van de tuin wordt gevormd door zonnepanelen op kunstgras.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1: Plangebied in de wijde omgeving

Figuur 2: Exacte begrenzing plangebied

Foto 1: Vooraanzicht plangebied

Foto 2: Openingen onder dakpannen

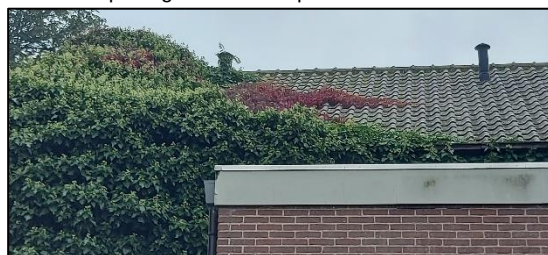

Foto 3: Boeiboorden en vegetatie bovenop dak

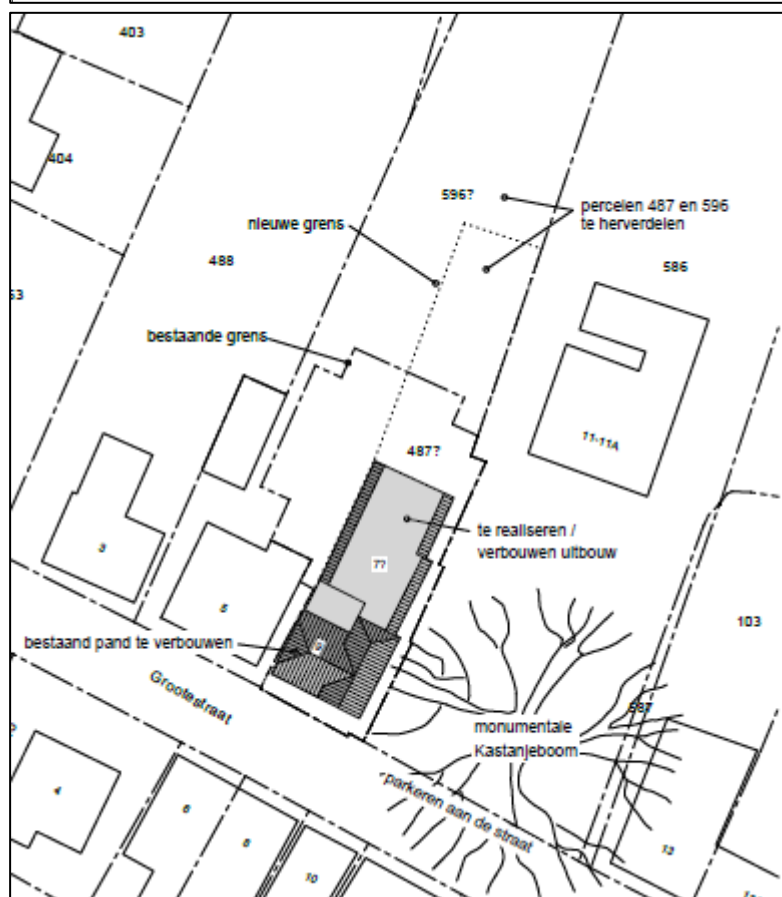
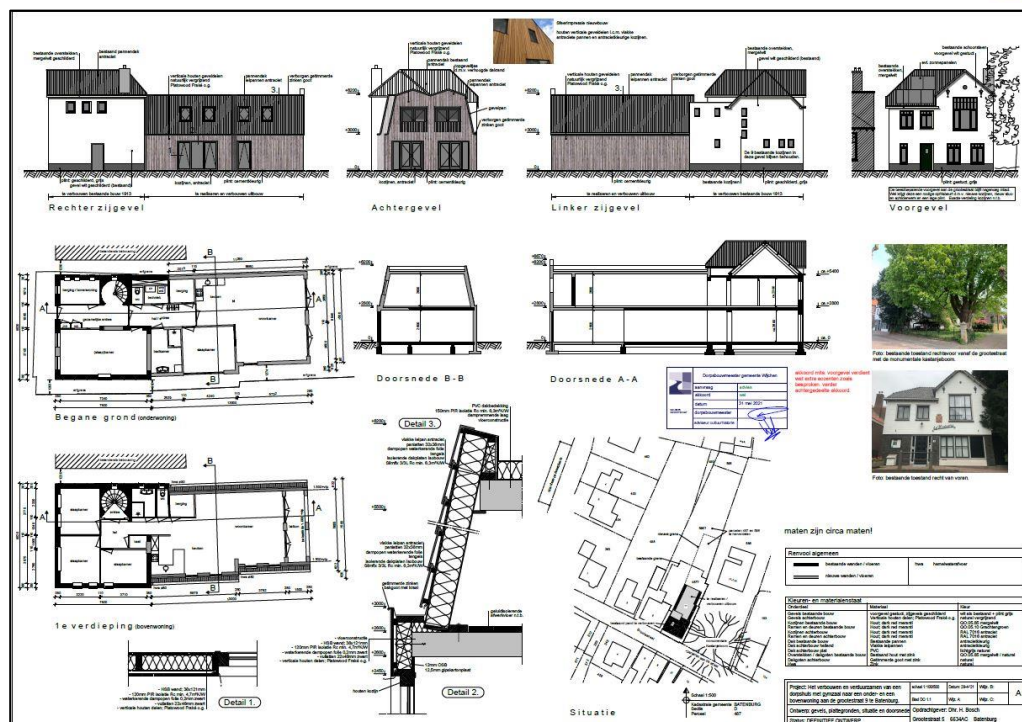
Foto 4: Slecht aansluitende dakpannen (nok van het dak) met mogelijke nestlocatie voor gierzwaluw

Foto 5: Tuin met gazon en klein schuurtje

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer heeft het voornemen om het achterste deel van de bestaande bebouwing, het gedeelte sporthal, te slopen. Het voorste deel van het pand wordt verbouwd/uitgebouwd tot twee woningen; een beneden- en bovenwoning. In de tuin worden geen werkzaamheden verricht. De voorgenomen plannen zijn weergegeven in figuur 3 op de volgende pagina.

Figuur 3: Voorgenomen plannen

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

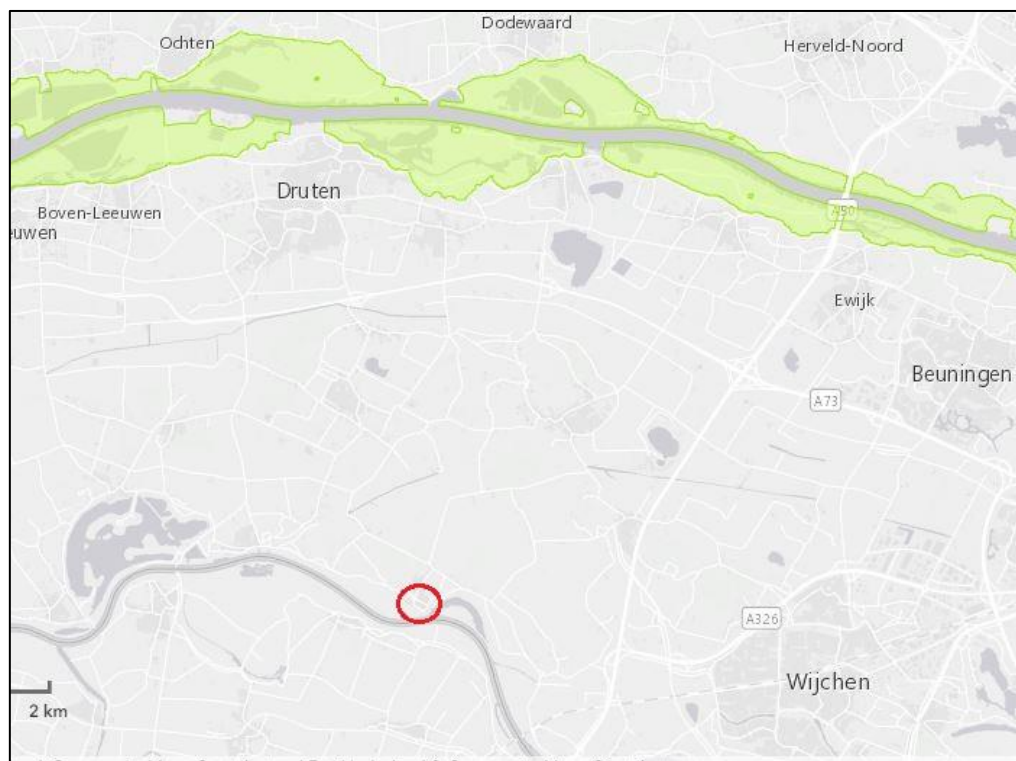
Het veldbezoek is uitgevoerd door S. van Lierop, werkzaam als ecooloog bij Staro Natuur en Buitengebied, een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij Netwerk Groene Bureaus. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 15 september 2021 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, droog, windkracht 3 en circa 19 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van Provincie Gelderland blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 7,38 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt, zie figuur 3. Dit betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het dichtstbijzijnde natura 2000-gebied Rijntakken (groen gearceerd).

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van effecten van verdroging, versnippering, mechanische en optische verstoring, verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen werkzaamheden.

Vanwege de afstand en de aard van de werkzaamheden kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden door stikstofdepositie als gevolg van uitvoering van voorgenomen werkzaamheden. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Natuurnetwerk Nederland (NNN) & Groene ontwikkelingszone

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Sinds 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

De Provincie Gelderland wil daarnaast de ontwikkeling van functiecombinaties van natuur en andere functies mogelijk maken. Wanneer deze substantieel bijdragen aan versterking van de ecologische samenhang van de natuur van het Gelders natuurnetwerk en van de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. De Groene ontwikkelingszone (hierna GO) bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan natuur die ruimtelijk vervlochten is met het Gelders natuurnetwerk.

Uit de planviewer van de Provincie Gelderland blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het Gelders Natuurnetwerk. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het GNN ligt op circa 100 meter ten noorden van het plangebied. Dit betreft de slotgracht van Kasteel Batenburg. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van de Groene ontwikkelingszone ligt eveneens op circa 100 meter ten noorden van het plangebied. Dit betreffen de percelen rondom de slotgracht van Kasteel Batenburg. De ligging van het GNN en GO in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4 Ligging van het plangebied ten opzichte van het GNN en GO

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het GNN. Gezien de aard van de werkzaamheden is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN.

Het plangebied behoort niet tot het GO. Gezien de aard van de werkzaamheden is het uit te sluiten dat de werkzaamheden een significant negatief effect hebben op de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GO.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (7,38 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Daarbij kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie optreden door uitvoering van voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

De voorgenomen plannen hebben door de aard van de werkzaamheden geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN en de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap van het GO.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde plantensoorten zijn waargenomen. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde planten aangetroffen.

Het plangebied bestaat uit gebouwen en een tuin binnen de bebouwde kom van Batenburg. Op basis van het aanwezig habitat en expert judgement kan worden uitgesloten dat beschermde planten in het plangebied aanwezig zijn.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders

Uit gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen vijf kilometer afstand van het plangebied de vlindersoort grote vos (§3.3 Wnb) is waargenomen.

- + Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten.

Libellen

Tijdens het veldbezoek zijn geen libellen waargenomen. Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat binnen vijf kilometer afstand van het plangebied geen beschermde soorten libellen aanwezig zijn.

Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig en daardoor ontbreekt het aan geschikt (voortplantings)habitat voor libellen. Het voorkomen van essentieel habitat van (beschermde) libellen in het plangebied is dus uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en weekdieren*

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

- + Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
- + De beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever (alle §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
- + De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan permanent oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uitgesloten.
- + De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met waterplanten. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater is het voorkomen van (beschermde) vissoorten in het plangebied uit te sluiten.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen twee kilometer afstand van het plangebied bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (allen §3.3 Wnb) en poelkikker (§3.2 Wnb) zijn waargenomen.

In het plangebied is geen (permanent) oppervlaktewater aanwezig. Het dichtstbijzijnde oppervlaktewater ligt circa 130 meter ten noordoosten van het plangebied en betreft de gracht rondom Kasteel Batenburg. Ten westen van het plangebied bevindt zich op circa 100 meter een ontwateringssloot rondom een agrarisch perceel.

Het ontbreekt aan voortplantingshabitat voor amfibieën binnen het plangebied. Negatieve effecten van de werkzaamheden op het voortplantingshabitat is niet aan de orde. Het plangebied is wel geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten amfibieën. Gewone pad en bruine kikker kunnen zich verschuilen tussen de struiken aan weerszijde van de tuin. Dit geldt ook voor de struiken aanliggend aan de sporthal in de tuin van de burens (buiten het plangebied).

Kleine watersalamander en bastaardkikker overwinteren op de bodem van watergangen of in de buurt van het voortplantingswater. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig. De poelkikker overwintert tot 100 à 200 meter van zijn voortplantingswater. Deze voortplantingswateren betreffen zwak zure, stilstaande oligotrofe wateren (vennen en hoogveenputten), laagdynamische wateren, veedrinkpoelen en sloten. De slotgracht van Kasteel Batenburg op een ruime 100 meter van het plangebied vormt geschikt voortplantingswater voor de poelkikker. Het plangebied valt zodoende binnen de actieradius van eventueel in de slotgracht aanwezige poelkikkers. Door het gebruik als tuin is het plangebied echter niet geschikt als landhabitat voor de soort.

Reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen vijf kilometer afstand van het plangebied geen reptielen zijn waargenomen. Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor Nederlandse reptielensoorten. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Bij de sloop van de achterzijde van het gebouw kunnen struiken worden vernietigd die om de het gebouw heen zijn gegroeid. Hierbij kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van bruine kikker en gewone pad worden vernietigd en individuen worden verstoord of verwond.

Mitigerende maatregelen

Voor bruine kikker en gewone pad geldt bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van struweel en het verwijderen van materialen waar amfibieën kunnen overwinteren, plaats te vinden in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart. Bij het maaien van vegetatie en het verwijderen van materialen dient in één richting gewerkt te worden, zodat individuen kunnen vluchten.

4.2.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende algemene vogelsoorten boven het plangebied waargenomen: boerenzwaluw, houtduif. In de kastanje ten oosten van het plangebied zijn bedelende jonge houtduiven aangetroffen.

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk en steenuil (alle §3.1 Wnb).

Voor boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk en steenuil is in het plangebied geen geschikte nestgelegenheid aanwezig. Huismus en gierzwaluw broeden uitsluitend in allerlei menselijke bebouwing. Gezien de ruimte tussen dakpannen aan de top van het gebouw, en de meest westelijke nok van het gebouw, en ruimte onder de dakgoten (foto 3 en 4) kan de aanwezigheid van gierzwaluw- en huismusnesten niet worden uitgesloten. Voor de huismus is daarnaast buitengewoon veel geschikt leefgebied in, en ten oosten van het plangebied, aanwezig.

Aan de oostzijde van het plangebied is een grote tuin met struiken aanwezig waar vogels in kunnen broeden. Tevens kunnen vogels broeden in de vegetatie in de tuin binnen het plangebied.

Effectbeoordeling

Bij de sloop en renovatie van het gebouw kunnen mogelijk nestplaatsen van gierzwaluw en huismus worden vernietigd. Indien de sloop van het gebouw leidt tot vernietiging van struiken aan de oostzijde van het plangebied (Grootestraat 11) kan dit ertoe leiden dat nesten van algemene vogelsoorten worden vernietigd. Ook kan er foerageergebied verloren gaan.

Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd. De sloop en renovatiewerkzaamheden kunnen derhalve een significant negatief effect hebben op nesten van algemene vogels en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. Significant negatieve effecten op foerageergebied zijn niet aan de orde. In de directe omgeving van het plangebied is voldoende geschikt alternatief leefgebied voorhanden.

Mitigerende maatregelen

Het vernietigen van jaarrond beschermde nesten is verboden. Om uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nesten worden vernietigd, dient er nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw en de huismus.

- + Nader onderzoek naar het voorkomen van de jaarrond beschermde nesten van de huismus kan plaatsvinden door gericht onderzoek tussen 10 maart en 20 juni
- + Nader onderzoek naar het voorkomen van de jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw kan plaatsvinden door gericht onderzoek tussen 15 mei en 15 juli

Het vernietigen van struiken (indien nodig) dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten baardvleermuis, brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

In het gebouw in het plangebied zijn verschillende holtes, boeiboorden en niet aansluitende dakpannen gevonden waardoor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig kunnen zijn (foto 2 en 3). De tuin kan door vleermuizen gebruikt worden als onderdeel van het foerageergebied. Migratieroutes zijn in het plangebied niet aanwezig.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen twee kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: algemene muizensoorten, das, egel, haas, konijn, ree, vos(alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb). Binnen vijf kilometer van het plangebied komen ook bunzing, eekhoorn, steenmarter en wezel (§3.3 Wnb) voor.

Mogelijk zijn meerdere verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel aanwezig in het plangebied. Deze soorten kunnen zich verschuilen tussen de vegetatie en het struweel aan de zijkant van de tuin. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het leefgebied van de bever, bunzing, das, haas, ree, steenmarter, wezel. Bever verblijft in waterrijke omstandigheden nabij rivieren welke niet in het plangebied aanwezig zijn. Bunzing en wezel leven in kleinschalig cultuurlandschap met verschillende heggen en lijnvormige elementen. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig. De steenmarter kan in urbane gebieden voorkomen en in gebouwen verblijven. Er zijn echter geen toegangsmogelijkheden tot de te slopen gebouwen. Mogelijk kan de steenmarter de heggen en struiken aan de oostzijde van het plangebied gebruiken als migratieroute.

Das en ree bezoeken binnensteden van dorpen niet. De aanwezigheid van deze soorten is daarmee niet aan de orde.

Hazen hebben een voorkeur voor kleinschalig bouw- en grasland, maar ook open velden zoals weilanden en akkers. De soort komt ook voor in open bos of heide. Het gebruik van het plangebied door deze soort is niet aan de orde. Ook konijnen komen voor in (half)open landschappen zoals tuinen, bosranden en perken. Mogelijk dat konijnen de tuin kunnen gebruiken als foerageergebied.

Egels kunnen voorkomen in tuinen mits er voldoende dekking is in de vorm van struiken en heggen. Dit is in de tuin niet aanwezig. Mogelijk worden de heggen en struiken welke de scheiding met de naburige tuinen vormen gebruikt door de egel.

Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. In het plangebied zijn geen geschikte leefgebieden aanwezig. Wel kan de kastanjeboom ten oosten van het plangebied in gebruik zijn door de eekhoorn.

Vossen kunnen gebruik maken van tuinen aan de rand van de bebouwde kom. Gezien de beperkte omvang van Batenburg kan niet worden uitgesloten dat de vos de tuin sporadisch bezoekt.

Effectbeoordeling

Zodra de gebouwen gesloopt en gerenoveerd worden gaan mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verloren. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Doordat de tuin in het plangebied behouden blijft gaat geen foerageergebied van vleermuizen verloren. In de omgeving blijft eveneens voldoende foerageergebied beschikbaar voor vleermuizen. De werkzaamheden hebben daarom geen (significant) negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

Bij gebruik van extra kunstlicht tijdens de werkzaamheden kan sprake zijn van lichtverstoring voor foeragerende of overvliegende vleermuizen. Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring.

Wanneer door de werkzaamheden vegetatie in en rondom het plangebied wordt vernietigd, wordt het plangebied minder geschikt als (onderdeel van het) leefgebied van eekhoorn, egel, konijn en vos. In de omgeving is echter voldoende alternatief leefgebied en foerageergebied beschikbaar, waardoor de voorgenomen werkzaamheden geen (significant) negatief effect hebben op het voorkomen van deze soorten. Door het vernietigen van de vegetatie kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten verdwijnen

Mitigerende maatregelen

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de gebouwen. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen wordt uitgevoerd gedurende de periode 15 mei t/m 30 september.

Door de extra verlichting tijdens werkzaamheden 's nachts uit te zetten of door de lichtstralen af te schermen en naar beneden te richten, wordt verstoring van vleermuizen tijdens de werkzaamheden voorkomen.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en materialen één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. In verband met de winterslaap van egel is het aan te bevelen werkzaamheden zo uit te voeren dat vegetaties in en naast het plangebied behouden blijven

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (7,38 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen. Daarbij kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie optreden door uitvoering van voorgenomen werkzaamheden op Natura 2000-gebieden. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

De voorgenomen plannen hebben door de afstand geen (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN en de ontwikkelingsdoelen natuur en landschap van het GO.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, vissen en reptielen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Bij de sloop en renovatie van het gebouw kunnen mogelijk nestplaatsen van gierzwaluw en huismus worden vernietigd. Indien de sloop van het gebouw leidt tot vernietiging van struiken aan de oostzijde van het plangebied (Grootestraat 11) kan dit ertoe leiden dat nesten van algemene vogelsoorten worden vernietigd. Ook kan foerageergebied van jaarrond- en niet-jaarrond beschermde soorten verloren gaan.

Het vernietigen van jaarrond beschermde nesten is verboden. Om uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nesten worden vernietigd, dient er nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw en de huismus.

- + Nader onderzoek naar het voorkomen van de jaarrond beschermde nesten van de huismus kan plaatsvinden door gericht onderzoek tussen 10 maart en 20 juni
- + Nader onderzoek naar het voorkomen van de jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw kan plaatsvinden door gericht onderzoek tussen 15 mei en 15 juli

Het vernietigen van struiken (indien nodig) dient te worden uitgevoerd wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

In de directe omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar voor jaarrond- en niet jaarrond beschermde soorten aanwezig. De tuin binnen het plangebied blijft eveneens geschikt als foerageergebied voor vogels.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Zodra de gebouwen gesloopt en gerenoveerd worden gaan mogelijk verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen verloren. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd, het vernietigen en verstoren is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Significante negatieve effecten op foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Door het uitvoeren van nader onderzoek kan vastgesteld, dan wel uitgesloten worden of de gebouwen door vleermuizen worden gebruikt als verblijfplaats. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen wordt uitgevoerd gedurende de periode 15 mei t/m 30 september.

Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring. Door de extra verlichting tijdens de werkzaamheden 's nachts uit te zetten of door de lichtstralen af te schermen en naar beneden te richten, wordt verstoring van vleermuizen tijdens de werkzaamheden voorkomen.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming

Wanneer bij de werkzaamheden struiken worden vernietigd (in of naast het plangebied) kan mogelijk het land- en overwinteringshabitat van bruine kikker en gewone pad worden vernietigd en individuen worden verstoord. Voor bruine kikker en gewone pad geldt bij ruimtelijke ingrepen in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. In het kader van de zorgplicht dient het verwijderen van struweel en het verwijderen van materialen waar amfibieën kunnen overwinteren, plaats te vinden in de periode buiten de overwinteringsperiode van deze soorten. De overwinteringsperiode duurt van 1 november – 15 maart. Bij het maaien van vegetatie en het verwijderen van materialen dient in één richting gewerkt te worden, zodat individuen kunnen vluchten.

Wanneer bij de werkzaamheden struiken worden vernietigd (in of naast het plangebied) kunnen verblijfplaatsen van algemene spits-, woel- en ware muizensoorten worden vernietigd. Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en egel geldt in provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden van dieren te voorkomen kan bij het verwijderen van de vegetatie en materialen één kant op worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten. In verband met de winterslaap van egel is het aan te bevelen dichte vegetaties en takkenhopen buiten de overwinteringsperiode (november tot en met half mei) te verwijderen.

Ook kan het plangebied (en haar directe omgeving tijdelijk) minder geschikt worden voor eekhoorn, egel, konijn en vos. In de directe omgeving van het plangebied is voldoende alternatief leefgebied beschikbaar voor deze soorten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Snoeien en kappen wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten broedseizoen
Huismus en gierzwaluw	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer gebied	Nee	-	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Foerageer gebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek uitvoeren naar aanwezigheid van verblijfplaatsen
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageer-gebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Extra verlichting 's nachts uitzetten of lichtstralen afschermen en naar beneden richten tijdens werkzaamheden
Bruine kikker en gewone pad	§3.3 Wnb	Land- en overwinterings-habitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Bij verwijderen van struweel en materialen in één richting werken en werken buiten overwinterings-periode

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene spits-, woel- en ware muizen en egels	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Bij verwijderen van vegetatie en materialen in één richting werken en werken buiten overwinteringsperiode van egel
Eekhoorn, egel, konijn en vos	§3.3 Wnb	(Onderdeel van) Leefgebied	Nee	-	-

5.3 Advies en aanbevelingen

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

1. nader onderzoek uitgevoerd wordt om vast te stellen of de gebouwen nesten bevatten van huismus of gierzwaluw.
2. het vernietigen van vegetatie wordt uitgevoerd tussen augustus en september. Zo wordt rekening gehouden met de broedperiode van vogels en de overwinteringsperiode van de egel. Bij het verwijderen van struweel en materialen wordt één kant op gewerkt.
3. nader onderzoek uitgevoerd wordt om vast te stellen of de gebouwen verblijfplaatsen hebben van vleermuizen. Dit wordt uitgevoerd gedurende de periode 15 mei t/m 30 september;
4. extra verlichting tijdens werkzaamheden 's nachts uit wordt gezet of de lichtstralen worden afgeschermd en naar beneden worden gericht, zodat verstoring van vleermuizen in de omgeving tijdens de werkzaamheden wordt voorkomen;

5.4 Gevolgen voor (het tijdspad van) de voorgenomen plannen

Nader onderzoek

- + Het onderzoek naar vleermuizen dient te worden uitgevoerd tussen 15 mei en 30 september.
- + Het onderzoek naar gierzwaluw en huismus dient te worden uitgevoerd tussen 10 maart en 15 juli.

Ontheffing Wet natuurbescherming

- + Indien blijkt dat in de woning verblijfplaatsen van vleermuizen, huismus of gierzwaluw aanwezig dient voorafgaand aan de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij provincie Gelderland.
- + De aanvraag kan pas worden ingediend als het nader onderzoek helemaal is afgerond. De gemeente of Omgevingsdienst heeft 26 weken nodig om uw vergunning in orde te maken, gerekend vanaf het moment dat u uw aanvraag heeft

ingestuurd. Als u niet alle gevraagde informatie bij uw aanvraag meestuurt, duurt de afhandeling langer.

- + Voor het aanvragen van een ontheffing dient een mitigatieplan/activiteitenplan te worden opgesteld ten behoeve van de verblijfplaatsen van de beschermde soort(en).
- + Daarnaast dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een ontheffing te kunnen verkrijgen indien noodzakelijk.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, geocontent.rvo.nl/Natura2000/Overzichtskaart/index.html?provincie=1, 16-06-2021
- + Natuurnetwerk Nederland, bron, 16-06-2021
- + NDFF - 15-09-2021 14:09:08
- + www.eis-nederland.nl
- + www.ravon.nl
- + www.vlinderstichting.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen